

HANS ERNST KINCK (1865-1926)

Født i Finnmark som sønn av en distriktslege, med de første av sine oppvekstår i Namdal og de neste i Setesdal, hadde Kinck opplevet mye av norsk natur og folkelyne da familien kom til Strandebarm i 1877. Setesdølsens hang til mystikk og overtro, sindigheten og isolasjonen sto i skarp kontrast til den vestlandske kvikkheten han nå møtte. Hans egen rot i den kondisjonerte klassen hindret ham i å bli en av folket, men han var en skarp iakttagere som i bok etter bok tok for seg konflikten mellom embetsmannskultur og bondekultur. Hovedverket innenfor denne genren er "Sneskavlen brast". Han var sterkt interessert i middelalder og renessanse, og mange av bøkene hans tar utgangspunkt i italiensk historie og kunst. Og Kinck står som vår kanskje største novellist gjennom alle tider. Ikke mindre enn 12 novellesamlinger ga han ut, og enkelte av novellene er nærmest blitt folkeei, f.eks. "Hvitsymre i utslaatten" og "Den nye kapellanen". Ellers har han aldri hatt noen stor leserkrets. Mange av bøkene forelå faktisk bare i ett opplag før nytgivelsen av hele produksjonen begynte i 1970-årene. Denne er for lengst avsluttet, men de fleste av bindene har måttet selges på billigsalg til slutt.

I nærværende oversikt har vi bare registrert hovedvarianter med hensyn til innbinding og omslag. Det forekommer imidlertid en mengde bindvarianter, både i form av senere forlagsbind/ salgsbind og varianter som har foromslag eller begge omslag medbundet. I tillegg foreligger det en spesialinnbinding av noe over 40 bind i et rødbrunt skinnbind. Aschehoug bandt i 1930 inn et restopplag – visstnok ca. 200 serier – i denne innbindingen.

Med unntak av de 5-7 eldste bøkene og særtrykket fra 1919, som er meget sjeldent, er det en enkel sak å skaffe seg en pen rekke av Kinck. Førsteutgavene i originalbind før 1900 har alltid vært meget attraktive for samlere, og i dag må man nok regne med å betale 2-3000 kroner eller mer for disse. For øvrig prises Kinck relativt lavt.

HANS E. KINCKS FØRSTEUTGAVER:

- 1892: Huldren. Et vestlandsbillede. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. **Forlagsbind i to varianter:**
A. Helsingjirtebinding.*
B. Variantbinding nevnt i Capplen-katalog 2012
- 1893: Ungt folk. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.*
- 1895: Flaggermus-vinger. Eventyr vestfra. København. Gyldendal.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.* Det finnes to varianter av tittelbladet:
A. Hans E. Kinck: Flaggermus-vinger. Eventyr vestfra. (Gyldendals emblem). København. Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn). Trykt hos J. D. Qvist & komp. (A. Larsen). 1895.
B. Hans E. Kinck: Flaggermus-vinger. Eventyr vestfra. København. Gyldendalske Boghandels Forlag (F. Hegel & Søn). 1895. Typografien på tittelbladet er annerledes (grovere) enn i A. Neste blad, innholdsfortegnelsen, er også forskjellig typografisk i de to utgivelsene. Imidlertid er foromslaget identisk med tittelbladet til A.
Aschehoug overtok et restopplag, og det ble bundet i helsingjirtebinding med samme utstyr som bøkene etter 1900. (Tittelbladet identisk med A).
- 1896: Sus. Den yngstes ungdom. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding i to varianter,* jfr. ovenfor under B i Flaggermus-vinger.
- 1897: Fra hav til hei. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. **Forlagsbind i to varianter:**
A. Helsingjirtebinding
B. Helsingjirtebinding med lik dekor som de senere bindingene.
Det foreligger en supprimert utgave av denne boken fra 1955, jfr. nedenfor.
- 1898: Hugormen. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding i to varianter, jfr. ovenfor under B i Flaggermus-vinger.

- 1898: Mellem togene. Skuespil i fire akter. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1899: Trækfugle og andre. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind i to varianter,* jfr. ovenfor under B i Flaggermus-vinger.
- 1900: Fru Anny Porse. Fortælling. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1901: Vaarnætter. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1902: Doktor Gabriel Jahr. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1903: Naar kærlighed dør. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1904: Italienerne. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet av Brynjulf Larsson. Helsingøringsbind.
- 1904: Emigranter. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1905: Præsten. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet av Brynjulf Larsson. Helsingøringsbind.
- 1906: Livsaanderne. Fem novelletter. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1906: Agilulf den vise. Dramatisk digt. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1907: Gammel jord. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind. **Forlagsbind i to varianter:**
A. "GAMMEL JORD" med store bokstaver på fordekket.
B. "Gammel jord" med små bokstaver på fordekket.
- 1908: Werenskiold-utstillingen i Kristiania Kunstforening. Ustillingskatalog med 20-siders forord skrevet av Hans E. Kinck.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1908: Driftekaren. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1909: Masker og mennesker. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind.
- 1910: Den sidste gjest. Drama fra barokkens første aar. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet av Brynjulf Larsson. Helsingøringsbind. **Fremre omslag medbundet alle (?) forlagsbind.**
- 1911: Bryllupet i Genua. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingøringsbind. **Forlagsbind i to varianter:**
A. **Forgylling på fordekket. Marmorert snitt.**
B. **Blindstemplett uten forgylling på fordekket. Uten marmorering i snittet.**
- 1911: En penneknægt. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, komponert. Helsingøringsbind.

- 1912: Spanske høstdøgn.
Innbinding: Omslag, etter maleri av Hans Ødegaard. Helsingjirtebinding.
- 1913: Paa Ekre'rnes gaard. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1915: Mot karneval. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet av Brynjulf Larsson. Helsingjirtebinding.
- 1916: Renæssansmennesker. Historien om Niccolò Machiavelli. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding. Helsingjirtebinding.
- 1917: Kirken brænder. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1918: Noveller i utvalg I-II. Aschehoug. Opplag 550 nummererte eksemplarer, signert av forfatteren.
Innbinding: Omslag, komponert. Helsingjirtebinding.
- 1918: Sneskavlen brast. Bygderoman fra slutten av 70-arene. I. Storfolk og bonde. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1919: Sneskavlen brast. Bygderoman fra slutten av 70-arene. II. Unge fru Sofie. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1919: Sneskavlen brast. Bygderoman fra slutten av 70-arene. III. Opper skavlen. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
De tre bindene av "Sneskavlen brast" (alle i førsteutgaver) forekommer også i en samlet utgave, bundet i skinnryggbinding med rik gulldekor.
- 1919: Stammens røst. Fem italienske digtere fra vor tid. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- [1919]: Lidt om stil. Særtrykk. Helsingfors. Førstetrykk av artikkel i festskrift til Werner Söderhjelm opptrykt i Mange slags kunst i 1921.
Innbinding: Omslag.
- 1920: Guldalder. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1920: Rormanden overbord. Opbyggelser og artikler fra krigsarene.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1921: Lisabettas brødre. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1921: Mange slags kunst. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding.
- 1921: Vestlandshus. (Sammen med Olav Hoprekstad). Bergen. John Grieg.
Innbinding: Omslag, komponert.
- 1922: Fra Fonneland til Svabergssveien. Noveller og humoresker. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtebinding. **Forlagsbind i to varianter:**
A. Med forlagsstempel på bakdekket.
B. Uten forlagsstempel på bakdekket.

- 1922: Storhetstid. Om vaart aandsliv og den litterære kultur i det trettende aarhundrede. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1923: Herman Ek. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1924: Steder og folk. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1925: Paa Rindalslægregret. Dramatisk efterspil i tre dele. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1925: Italien og vi. Kulturhistorisk causeri. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk.
- 1926: Foraaret i Mikropolis. Fabler og noveller. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.

Etter Ernst E. Kincks død er utgitt:

- 1927: Mands hjerte. Digte. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk. Forlagsbind i to varianter:
A. Helsingjirtingbind.
B. Helskinnbind.
- 1928: Kunst og kunstnere. Aschehoug.
Innbinding: Omslag med vignett: Nikolai Astrups Soleienat. Forlagsbind i to varianter:
A. Helsingjirtingbind.
B. Skinnryggbind.
- 1929: Torvet i Cirta. To noveller.
Innbinding: Omslag, typografisk. Forlagsbind i to varianter:
A. Helsingjirtingbind.
B. Helskinnbind.
- 1951: Sagaens ånd og skikkelser. Utgitt ved Hallvard Lie. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, typografisk.

Bibliofilutgaver:

- 1942: Vestlandsnoveller. Pennetegninger av Nikolai Astrup. Forening for norsk bokkunst.
Innbinding: Omslag, typografisk. Trykt i 475 eksemplarer.
- 1944: Hvitsymre i utslaatten og tre andre noveller. Illustrert med originale fargetresnitt av Thorbjørn Egner.
Utgitt av Bordklubben.
Innbinding: Omslag, tresnitt av Egner. Fremstilt i 100 nummererte eksemplarer, signert av Egner. Se for øvrig Egner-oversikten vedrørende denne og senere utgaver.

Supprimert utgave:

- 1955: Fra Hav til Hei. Aschehoug.
Innbinding: Helsingjirtingbind.